

**PARLAMENT ČESKÉ REPUBLIKY**  
Poslanecká sněmovna  
2005  
IV. volební období

---

**1217**

**Vládní návrh**

na vydání

**zákona, kterým se mění zákon č. 352/2001 Sb., o užívání státních symbolů České republiky a o změně některých zákonů, a zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů**

**ZÁKON**  
ze dne ..... 2005,

**kterým se mění zákon č. 352/2001 Sb., o užívání státních symbolů České republiky a o změně některých zákonů, a zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů**

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

**ČÁST PRVNÍ**

**Změna zákona o užívání státních symbolů České republiky**

**Čl. 1**

Zákon č. 352/2001 Sb., o užívání státních symbolů České republiky, se mění takto:

1. V § 1 odst. 2 se slova „v souladu s tímto zákonem, a to“ zrušují.
2. V § 2 písm. i) se za slovem „a“ slovo „ozbrojené“ zrušuje.
3. V § 2 písm. r) se slova „a školy, školská a předškolní zařízení zařazené do sítě škol, školských a předškolních zařízení“ nahrazují slovy „, školy a školská zařízení zapsaná ve školském rejstříku“.
4. Poznámka pod čarou č. 3 zní:  
„3) Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon).“
5. V § 2 písm. t) se slova „svěřeno vydávání správních aktů nebo listin osvědčujících důležité skutečnosti,“ nahrazují slovy „nebo na základě zákona svěřen výkon státní správy“.
6. V § 2 se dosavadní text označuje jako odstavec 1 a doplňuje se odstavcem 2, který zní:

„(2) Za oprávněné osoby uvedené v odstavci 1 písm. a) až t) mohou státní znak užívat v souvislosti s výkonem působnosti oprávněné osoby fyzické osoby, oprávněné k tomu podle vnitřních předpisů oprávněné osoby nebo pověřené vedoucím oprávněné osoby.“

7. V § 3 odst. 1 písm. b) se za slova „§ 2“ vkládají slova „odst. 1“.
8. V § 3 odst. 2 písm. b) se slova „§ 2 písm. a) až e), g) až j) a m)“ nahrazují slovy „§ 2 odst. 1 písm. a) až e) a g) až m)“.

9. V § 3 odst. 2 písm. c) se za slova „§ 2“ vkládají slova „odst. 1“.
10. V § 3 se na konci odstavce 2 tečka nahrazuje čárkou a doplňuje se písmeno e), které zní:  
  
„e) užit v souvislosti s výkonem působnosti oprávněných osob uvedených v § 2 odst. 1 písm. a) až t).“.
11. V § 4 odst. 1 se za slova „§ 2“ vkládají slova „odst. 1“.
12. V § 4 odst. 3 se za slova „§ 2“ vkládají slova „odst. 1“.
13. Za § 4 se vkládá nový § 4a, který zní:

„§ 4a

V případech, kdy zákon ukládá nebo umožňuje užití velkého státního znaku, může oprávněná osoba užit i jeho jednobarevnou napodobeninu z kovu, kamene, skla, keramiky nebo jiného materiálu, která svým vyobrazením odpovídá vyobrazení velkého státního znaku.“.

14. V § 5 se za slova „§ 2“ vkládají slova „odst. 1“ a slova „úředních aktech nebo na listinách osvědčujících důležité skutečnosti, vydávaných při výkonu své zákonem stanovené působnosti“ se nahrazují slovy „listinách osvědčujících důležité skutečnosti, vydávaných při výkonu státní moci, který jim byl svěřen zákonem nebo na základě zákona<sup>5a)</sup>“.

Poznámka pod čarou č. 5a zní:

„5a) § 13 odst. 1 zákona č. 120/2001 Sb., o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád) a o změně dalších zákonů.  
§ 9 odst. 3 zákona č. 358/1992 Sb., o notářích a jejich činnosti (notářský řád).“.

15. V § 7 odstavec 1 včetně poznámky pod čarou č. 5b zní:

„(1) Státní vlajku vyvěšují oprávněné osoby uvedené v § 2 odst. 1 písm. a) až s) na budovách, v nichž sídlí, při příležitosti státních svátků<sup>5b)</sup> a při příležitostech celostátního významu, zejména v den smutku nebo v den státního smutku, vyhlášených vládou.“

---

5b) § 1 zákona č. 245/2000 Sb., o státních svátcích, o ostatních svátcích, o významných dnech a o dnech pracovního klidu, ve znění zákona č. 101/2004 Sb.“.

16. V § 7 odst. 4 se za slova „§ 2“ vkládají slova „odst. 1“.

17. § 13 včetně poznámky pod čarou č. 5c zní:

„§ 13

### **Přestupek**

(1) Fyzická osoba se dopustí přestupku<sup>5c)</sup> tím, že zneužije, úmyslně poškodí nebo hrubě zneváží státní symbol České republiky.

(2) Za přestupek podle odstavce 1 lze uložit pokutu do 10 000 Kč.

---

5c) Zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů.“.

Poznámka pod čarou č. 6 se zrušuje.

17. Za § 13 se vkládá nadpis „Správní delikty právnických a podnikajících fyzických osob“ a nové § 13a a 13b, které včetně poznámky pod čarou č. 6 znějí:

„§ 13a

(1) Právnická nebo podnikající fyzická osoba se dopustí správního deliktu tím, že

- a) užije malý státní znak v rozporu s § 5,
- b) užije velký státní znak v rozporu s § 6 odst. 2,
- c) nevyvěsí státní vlajku, ač je k tomu podle § 7 odst. 1 povinna, nebo
- d) vyvěsí státní vlajku v rozporu s § 8 nebo § 9.

(2) Za správní delikt se uloží pokuta do

- a) 15 000 Kč, jde-li o správní delikt podle odstavce 1 písm. a) až c),
- b) 10 000 Kč, jde-li o správní delikt podle odstavce 1 písm. d).

§ 13b

(1) Právnická osoba za správní delikt neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložila veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení právní povinnosti zabránila.

(2) Při určení výměry pokuty se přihlédne k závažnosti správního deliktu, zejména ke způsobu jeho spáchání a jeho následkům a okolnostem, za nichž byl správní delikt spáchán.

(3) Odpovědnost za správní delikt zaniká, jestliže správní orgán o něm nezahájil řízení do 1 roku ode dne, kdy se o něm dozvěděl, nejpozději však do 3 let ode dne, kdy byl správní delikt spáchán.

(4) Správní delikty podle tohoto zákona v prvním stupni projednává v přenesené působnosti obecní úřad obce s rozšířenou působností, v hlavním městě Praze úřad městské části.

(5) Na odpovědnost za jednání, k němuž došlo při podnikání fyzické osoby<sup>6)</sup> nebo v přímé souvislosti s ním, se vztahují ustanovení zákona o odpovědnosti a postihu právnické osoby.

---

6) § 2 odst. 2 zákona č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, ve znění zákona č. 85/2004 Sb.“.

## ČÁST DRUHÁ

### Změna zákona o přestupcích

#### Čl. 2

V § 42 odst. 1 písm. a) zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění zákona č. 62/2002 Sb., se za slovo „zneváží“ vkládají slova „jiný symbol než“ a slova „nebo jiný symbol“ se zrušují.

## ČÁST TŘETÍ

### ÚČINNOST

#### Čl. 3

Tento zákon nabývá účinnosti třicátým dnem po jeho vyhlášení.

## Důvodová zpráva

### Obecná část

Podobu státních symbolů České republiky stanoví zákon č. 3/1993 Sb., o státních symbolech České republiky, ve znění zákona č. 154/1998 Sb. Způsob užívání státních symbolů upravuje především zákon č. 352/2001 Sb., o užívání státních symbolů České republiky a o změně některých zákonů. Dílčí otázky užívání státních symbolů České republiky jsou upraveny i v dalších právních předpisech (viz níže). Platná právní úprava stanoví státní symboly, slovně uvádí jejich popis, zachycuje jejich barevné provedení a obsahuje pravidla pro jejich užívání.

Platná právní úprava užívání státních symbolů neumožňuje oprávněným osobám užívat velký státní znak na vizitkách, internetových stránkách a při mediální prezentaci.

Platná právní úprava výslovně neupravuje povinnost oprávněných osob vyvěsit státní vlajku v den, který je vyhlášen dnem smutku nebo dnem státního smutku.

Navrhovaná právní úprava:

- rozšiřuje možnost užití velký státní znak oprávněnými osobami i při oficiální komunikaci, resp. prezentaci České republiky
- upravuje možnost používání jednobarevných napodobenin státních symbolů,
- stanoví povinnost vyvěsit státní vlajku v den smutku a v den státního smutku a stanoví způsob jejich vyhlášení,
- přesouvá skutkovou podstatu přestupku chránícího státní symboly ze zákona o přestupcích do zákona o užívání státních symbolů.

Usnesením vlády č. 74 ze dne 19. ledna 2005 byla schválena Koncepce jednotné prezentace České republiky a Ministerstvu zahraničních věcí ve spolupráci s Ministerstvem vnitra byl uložen úkol vytvořit závaznou grafickou podobu státních symbolů. K realizaci vládou schválené Koncepce jednotné prezentace České republiky je nezbytné novelizovat zákon č. 352/2001 Sb., o užívání státních symbolů České republiky. Novelizací citovaného zákona bude rozšířena možnost užívat státní znak České republiky oprávněnými osobami při výkonu jejich působnosti (tj. i na hlavičkových papírech, vizitkách, internetových stránkách, při mediální prezentaci apod.).

V souvislosti s novelizací zákona o užívání státních symbolů České republiky se zároveň nově upravuje používání státní vlajky při příležitosti vyhlášení dne smutku a dne státního smutku a v souladu s legislativními principy v oblasti správního trestání se novelou přesouvá již existující přestupek ze zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů, do zákona č. 352/2001 Sb., o užívání státních symbolů, přičemž se zvyšuje sankce za jeho spáchání ze 3.000,- Kč na 10.000,- Kč.

Navrhovaná právní úprava je v souladu s ústavním pořádkem České republiky.

Užívání státních symbolů není upraveno právem Evropské unie ani judikaturou Evropského soudního dvora. Mezinárodní závazky neurčují konkrétní způsoby úpravy užívání státních symbolů, s výjimkou Pařížské úmluvy na ochranu průmyslového vlastnictví (vyhláška č. 64/1975 Sb.), která zakazuje bez zvláštního zmocnění příslušných míst užívat jako tovární nebo obchodní známky nebo jako části těchto známek, vlajky a jiné znaky státní svrchovanosti.

Navrhovaná právní úprava nebude mít hospodářský ani finanční dosah na státní rozpočet, ostatní veřejné rozpočty, na podnikatelské prostředí České republiky ani sociální dopady a dopady na životní prostředí.

## **Zvláštní část**

### **K části první - Změna zákona o užívání státních symbolů České republiky**

**K bodu 1** Pravidla pro užívání státních symbolů nejsou v současné době stanovena pouze v zákoně o užívání státních symbolů, ale i v příslušných ustanoveních jiných zákonů. Jedná se např. o § 33 odst. 1 zákona č. 62/2003 Sb., o volbách do Evropského parlamentu a o změně některých zákonů, o § 17 odst. 3 zákona č. 247/1995 Sb., o volbách do Parlamentu České republiky a o změně a doplnění některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, o § 29 odst. 5 zákona č. 130/2000 Sb., o volbách do zastupitelstev krajů a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, o § 31 odst. 5 zákona č. 491/2001 Sb., o volbách do zastupitelstev obcí a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, o § 47 odst. 2 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů, o § 108 odst. 1 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů, o § 64b zákona č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), ve znění pozdějších předpisů, či o § 76 zákona č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze, ve znění pozdějších předpisů.

Protože užívání státních symbolů neupravuje výlučně zákon o užívání státních symbolů, navrhuje se zrušení textu vyjadřujícího požadavek, že státní symboly je možné užívat pouze v souladu se zákonem o užívání státních symbolů. Požadavek na užívání státních symbolů České republiky výhradně na základě zákona vyplývá přímo z ustanovení čl. 14 odst. 2 Ústavy ČR, není proto třeba jej uvádět výslovně v zákoně o užívání státních symbolů.

**K bodu 2** Zrušením slova „ozbrojené“ se dosahuje souladu se zákonem č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů, ve znění pozdějších předpisů.

**K bodům 3 a 4** Navrhovanou změnou se dosahuje souladu vymezení okruhu oprávněných osob v § 2 odst. 1 písm. r) s terminologií nového zákona č. 561/2004 Sb., školský zákon.

**K bodu 5** Pojem správní akt není v právním řádu vymezen. Dochází proto k upřesnění a zjednodušení těchto ustanovení.

**K bodu 6** Upravuje se užívání státních symbolů jednotlivými fyzickými osobami, které v souvislosti s výkonem působnosti oprávněných osob za tyto osoby jednají. Které fyzické osoby mohou jednat za oprávněné osoby (např. za ministerstva), pak vyplývá z interních aktů řízení.

**K bodům 7, 8, 9, 11, 14 a 16** V souvislosti se členěním § 2 na odstavce se tato změna promítá i do § 3 odst. 1 písm. b), odst. 2 písm. b) a c), § 4 odst. 1 a 3, § 5 a § 7 odst. 4. Bod 7 nadto zohledňuje připomínku Bezpečnostní informační služby a Úřadu pro ochranu osobních údajů o tom, že by tyto instituce měly mít výslovné oprávnění užít na významných listinách velký státní znak. V bodu 14 se dále vypouští slovní spojení „úřední akty“, neboť není zcela zřejmé, o jaké akty se jedná, a ani např. nový správní řád takový pojem nezná.

**K bodu 10** Tento bod je jádrem novely zákona o užívání státních symbolů. Sleduje se cíl legalizovat v současné době již rozšířený trend užívání velkého státního znaku na hlavičkových papírech, vizitkách a webové prezentaci oprávněných osob. S ohledem na vládou schválenou Koncepti jednotné prezentace České republiky se navrhuje rozšíření možnosti užívání velkého státního znaku oprávněnými osobami v souvislosti s výkonem jejich působnosti. V souvislosti s výkonem působnosti oprávněných osob bude možné užívat velký státní znak nejen při činnosti, při níž jsou vydávány oprávněnými osobami správní akty, ale i činnosti, která je ve své podstatě „prezentací“ oprávněných osob (např. právě i užívání velkého státního znaku na hlavičkových papírech, vizitkách a webové prezentaci oprávněných osob).

Velký státní znak tak podle navrhované úpravy budou moci za oprávněné osoby, uvedené v § 2 odst. 2 písm. a) až t), užívat i fyzické osoby, oprávněné k tomu podle vnitřních předpisů oprávněné osoby nebo pověřené vedoucím oprávněné osoby. Takovým vnitřním předpisem může být například i organizační řád obecního či krajského úřadu.

**K bodu 13** Upravuje se užívání napodobeniny velkého státního znaku České republiky. Toto ustanovení uvádí do souladu se zákonnou úpravou praxi, kdy často dochází k užívání jednobarevné napodobeniny namísto velkého státního znaku České republiky na místech, kde je užití velkého státního znaku předepsáno, jako v případě označení budov úřadů, které bývá provedeno např. umělecky provedeným zpodobněním velkého státního znaku z kovu, kamene, skla, keramiky nebo jiného materiálu.

**K bodu 15** Dochází ke změně vyhlášení příležitostí republikového významu. Domníváme se, že za republiku by o vyhlášení příležitosti celostátního významu měla rozhodovat vláda (je vhodné, aby se vyjádřilo zejména Ministerstvo zahraničních věcí, Ministerstvo financí a další resorty, kterých se příležitost celostátního významu nejčastěji dotýká). V současné době není zákonem stanoveno, kdo den smutku a den státního smutku vyhláší. Praxe je taková, že den smutku vyhláší vláda (od nabytí účinnosti zákona o užívání státních symbolů vláda vyhlásila den smutku dvakrát).



Navrhovaná úprava tak výslovně upravuje dosavadní praxi vyhlášení dne smutku nebo dne státního smutku, jakož i jejich zařazení mezi příležitosti celostátního významu. V důsledku této úpravy bude v případě vyhlášení dne smutku nebo dne státního smutku vládou následovat automatický postup oprávněných osob a nebude nutno k vyvěšení státní vlajky na půl žerdi dávat výslovný pokyn (postup vypočtených oprávněných osob bude obdobný jako v případech státních svátků). Způsob vyvěšení státní vlajky na znamení smutku pak vyplývá z již existujícího § 9 písm. h) zákona o užívání státních symbolů. Dosavadní pojem „příležitost republikového významu“ je nahrazen pojmem „příležitost celostátního významu“. Jedná se o terminologické upřesnění. Přídavné jméno „republikový“ je v platném právním řádu pro označení územního rozsahu užíváno jen zcela výjimečně. Naopak označení „celostátní“ je užíváno k tomuto účelu velmi hojně. Z tohoto hlediska (i z hlediska svého obecnějšího významu) se přídavné jméno "celostátní" jeví jako přiléhavější.

**K bodům 17 a 18** V souladu se zásadami koncepce správního trestání byla zcela přepracována sankční ustanovení zákona.

Přeformulováno bylo například ustanovení o udělování pokuty za jiný správní delikt, které je nyní obligatorní. Na správním uvážení orgánu zůstává nadále pouze výše udělené pokuty. Byly doplněny i liberační důvody.

Poškození, zneužití a hrubé znevážení státního symbolu České republiky lze postihovat v rámci trestní odpovědnosti, zejména jako trestný čin poškozování cizí věci podle § 257 trestního zákona nebo jako trestný čin výtržnictví podle § 202 trestního zákona. Nedovolenou výrobu a držení státní pečeti a úředního razítka lze postihovat jako trestný čin nedovolené výroby a držení státní pečeti a úředního razítka podle § 176a trestního zákona.

V určitých případech, zejména z důvodu absence materiálního znaku trestného činu, se poškození, zneužití a hrubé znevážení státního symbolu České republiky dosud stíhá jako přestupek, v současné době jako přestupek na úseku všeobecné vnitřní správy podle § 42 odst. 1 písm. a) zákona o přestupcích. Přesunem tohoto přestupku do zákona o užívání státních symbolů se naplňuje zásada koncepce správního trestání, podle níž by měly být jednotlivé skutkové podstaty přestupků obsaženy ve zvláštních zákonech, a zákon o přestupcích by měl upravovat řízení o přestupku a obecné otázky přestupkového práva. S přesunem citovaného přestupku se zároveň navrhuje zvýšení sankce pokuty za spáchání tohoto přestupku, a to jednak z důvodů inflačních, jednak z důvodu dosažení vyšší ochrany státních symbolů.

Projednávání tohoto přestupku a ukládání pokut za jeho spáchání je výkonem přenesené působnosti (viz § 95a zákona o přestupcích). Skutková podstata přestupku byla přeformulována tak, aby byl dle zásad koncepce správního trestání upřesněn požadavek úmyslu spáchat přestupek.

V souladu se zásadami koncepce správního trestání je nově stanovena věcná příslušnost obecního úřadu obce s rozšířenou působností, příslušnost k vybírání a vymáhání uložených pokut a rozpočtové určení pokut, které jsou příjmem obce, jejíž orgán pokutu uložil a zásady pro určení výměry ukládané pokuty.

**K části druhé - Změna zákona o přestupcích**

Přesunem přestupku do zákona o užívání státních symbolů se naplňuje koncepce správního trestání, podle níž by měly být jednotlivé skutkové podstaty přestupků obsaženy ve zvláštních zákonech, a zákon o přestupcích by měl upravovat řízení o přestupku a obecné otázky přestupkového práva. Při formulaci tohoto ustanovení bylo postupováno podle čl. 55 odst. 3 Legislativních pravidel vlády.

**K části třetí - Účinnost**

Stanoví se legisvakanční období třiceti dnů.

V Praze dne 16. listopadu 2005

předseda vlády

ministr vnitra